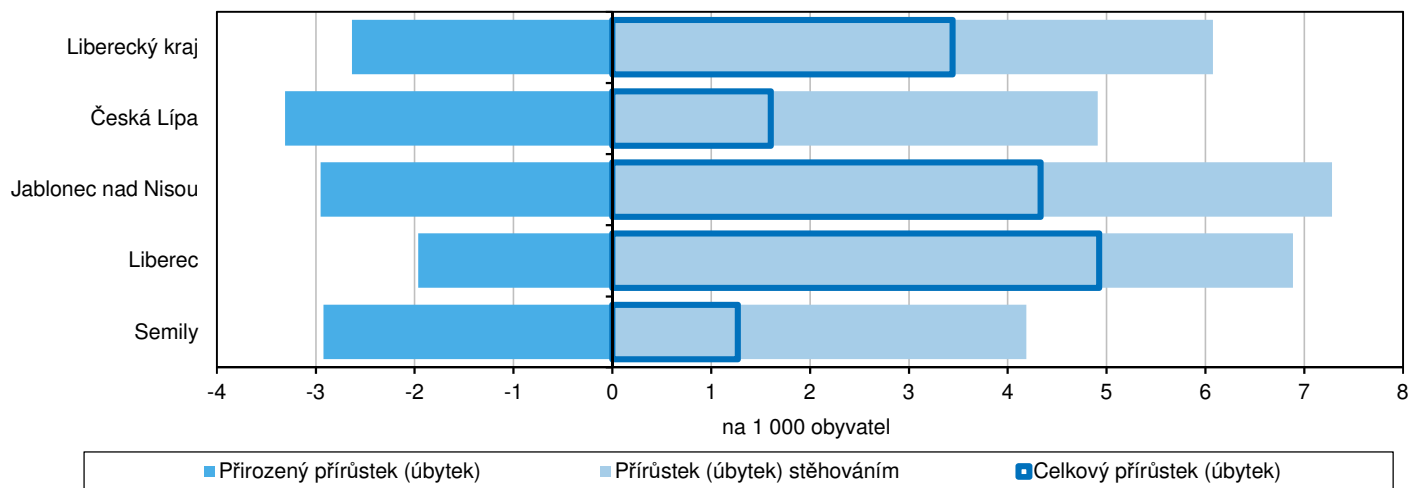

LIBERECKÝ KRAJ Z POHLEDU STATISTIKY

Pohyb obyvatelstva v Libereckém kraji v roce 2023 (předběžné výsledky)

Podle předběžných údajů žilo na území Libereckého kraje k 31. 12. 2023 celkem 450 728 obyvatel, z toho 51,0 % představovaly ženy. Proti roku 2022 se počet obyvatel našeho regionu zvýšil o 1 551 osob. Tento výsledek ovlivnilo kladné saldo stěhováním, které dosáhlo hodnoty 2 737 obyvatel. Počet zemřelých převýšil počet živě narozených o 1 186 osob.

Pohyb obyvatel v Libereckém kraji a jeho okresech na 1 000 obyvatel v roce 2023

Zvýšení počtu obyvatel bylo zaznamenáno také ve všech okresech našeho kraje. K nejvýraznějšímu nárůstu došlo v okrese Liberec (+888 osob na 180 809 obyvatel, tj. v přepočtu na 1 000 obyvatel 4,9 osob), druhý v pořadí se umístil okres Jablonec nad Nisou (+404 osob na 93 312 obyvatel, v přepočtu na 1 000 obyvatel 4,3 osob). V okrese Česká Lípa se počet obyvatel zvýšil o 166 osob (na 1 000 obyvatel 1,6 osob) na 103 510 osob, v okrese Semily přírůstek představoval 93 osob (1,3 %) a k poslednímu dni roku 2023 v okrese žilo 73 097 obyvatel. Ve všech okresech bylo vykázáno záporné saldo přirozené měny, nejvyšší pokles zaznamenal okres Liberec (-354 obyvatel), těsně následován okresem Česká Lípa (-343 obyvatel). V okrese Jablonec nad Nisou převýšil počet zemřelých počet živě narozených o 275 osob a v okrese Semily o 214 osob.

S výjimkou Ústeckého (-1 168 osob) a Moravskoslezského (-470 osob) kraje, počet obyvatel ve všech ostatních regionech v průběhu roku 2023 vzrostl. Absolutně i relativně největší nárůst vykázalo hlavní město Praha (+27 406 osob, tj. 19,9 osob na 1 000 obyvatel). Hlavní město Praha také jako jediné vykázalo kladný přirozený přírůstek obyvatel, když se zde narodilo o 363 dětí více, než zemřelo osob. Vysoký přírůstek obyvatel byl vykázán také ve Středočeském kraji (+16 549,

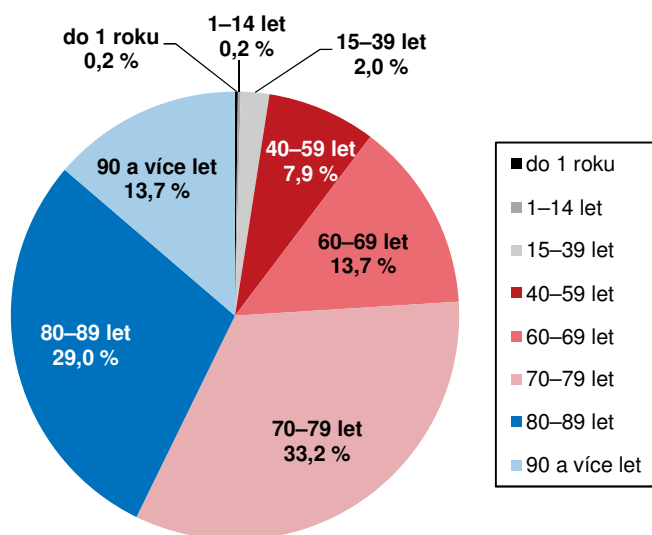
tj. 11,4 osob na 1 000 obyvatel), relativně vyšší hodnotu vykázal Plzeňský kraj (13,1 ‰). Nejméně obyvatel přibýlo ve Zlínském kraji (+213 osob, tj. 0,4 osob na 1 000 obyvatel).

Během roku 2023 se v Libereckém kraji živě narodilo 3 549 dětí, tj. od roku 1989 nejnižší hodnota. Meziročně přišlo na svět o 372 dětí (9,5 %) méně. V přepočtu na 1 000 obyvatel kraje tak připadlo 7,9 narozených dětí, tj. po kraji Karlovarském (7,2 dětí) a Ústeckém (7,8 dětí) 3. nejnižší hodnota. Nejvíce dětí se z pohledu tohoto ukazatele narodilo v hlavním městě Praze (9,1 ‰). V rámci Libereckého kraje bylo nejvíce živě narozených dětí evidováno v okrese Liberec (1 428 dětí, tj. 7,9 dětí na 1 000 obyvatel), nejméně v okrese Semily (595 dětí, tj. nejnižší relativní hodnota 8,1 ‰).

Mezi živě narozenými v Libereckém kraji převažovali z 51,6 % chlapci, v okrese Semily dokonce z 55,5 %. Pouze v okrese Liberec mezi živě narozenými převažovala děvčata, a to z 50,3 %. Z hlediska pořadí narození se nejvíce dětí narodilo jako první (44,4 %), jako druhé přišlo na svět 39,7 % dětí, jako třetí a další pak 15,9 %. Podíl dětí narozených mimo manželství dosáhl 52,5 %, tj. meziročně o 0,5 p. b. více. Ve srovnání s republikovým průměrem byl pak tento podíl vyšší o 5,4 p. b. Mezi kraji se jedná o 3. nejvyšší hodnotu, vyšší zastoupení dětí narozených nesezdaným párům evidoval kraj Ústecký (62,8 %) a Karlovarský (58,0 %). Na opačném konci se s 38,5% podílem umístilo hl. m. Praha.

V rámci našeho kraje se nejméně dětí mimo manželství narodilo v okrese Semily (49,6 %), nejvíce v okrese Česká Lípa (60,6 %). V porovnání 77 okresů České republiky se tak na nejvyšší 44. příčce umístil okres Semily, následuje okres Liberec (47. příčka, 50,1 %) a okres Jablonec nad Nisou na 52. příčce s 51,0 %. Okres Česká Lípa se umístil na 67. místě a podíl dětí narozených nesezdaným párům je tak v tomto regionu v rámci České republiky 11. nejvyšší. Napříč Českou republikou byl pak nejnižší podíl dětí narozených mimo manželství evidován v okrese Zlín (38,0 %), nejvyšší v okrese Most (69,5 %).

Zemřelí v Libereckém kraji podle věku v roce 2023

V loňském roce v Libereckém kraji zemřelo 4 735 osob (z toho 2 477 mužů, tj. 52,3 % z celkového počtu zemřelých), ve srovnání s rokem 2022 bylo vykázáno o 278 úmrtí méně (-5,5 %). V přepočtu na 1 000 obyvatel zemřelo 10,5 osob, tj. v rámci mezikrajského srovnání 6. nejnižší hodnota. Hrubá míra úmrtnosti se pohybovala v rozmezí od 8,9 ‰ v hlavním městě Praze do 11,7 ‰ v Ústeckém kraji. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele z pohledu okresů našeho kraje byla v loňském roce vykázána v okrese Semily (11,1 úmrtí na 1 000 obyvatel), nejnižší v okrese Liberec (9,9 ‰). Téměř jednu třetinu zemřelých v Libereckém kraji představovaly osoby ve věku 70–79 let, dalších 29,0 % připadlo na osoby ve věku 80–89 let. Mezi zemřelými však bylo bohužel také 10 dětí do 1 roku (z toho 4 děti do 28 dnů od narození) a 9 dětí ve věku 1–14 let. Kojenecká úmrtnost v našem kraji dosáhla 2,8 ‰.

Do Libereckého kraje se v průběhu roku 2023 přistěhovalo 9 334 osob, tj. o 7 817 osob méně (-45,6 %) než v roce 2022. Z ostatních krajů České republiky našlo bydliště v našem kraji 4 514 osob (meziročně o 1 155 osob a 34,4 % více) a ze zahraničí 4 820 osob (-8 972 osob, -65,1 %). Z kraje se v loňském roce vystěhovalo 6 597 osob, tj. meziročně o 2 145 osob (48,2 %) více. Do jiných krajů České republiky zamířilo 4 843 osob (+1 093 osob, +29,1 %) a do zahraničí 1 754 osob (+1 052 osob, +149,9 %). Celkově stěhováním náš kraj získal 2 737 obyvatel. Saldo zahraniční migrace bylo kladné a činilo 3 066 osob, saldo vnitřní migrace bylo záporné a dosáhlo 329 osob. V rámci zahraničního stěhování přibýlo 2 822 osob s ukrajinským státním občanstvím, tj. 92,0 % zahraničního přírůstku.

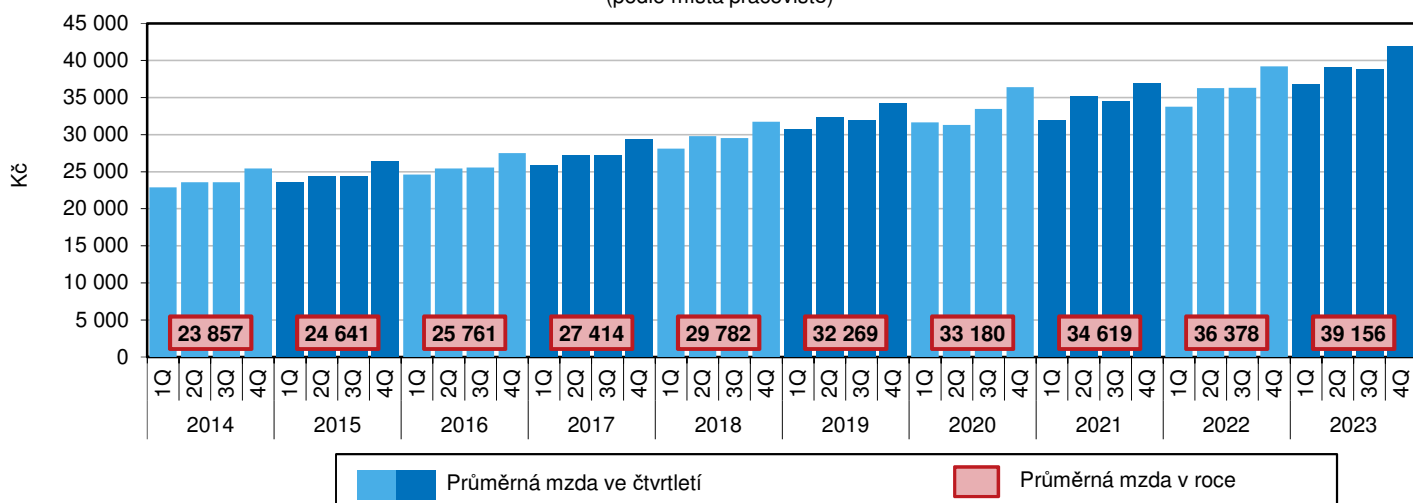
V uplynulém roce bylo v Libereckém kraji uzavřeno 1 939 sňatků, tj. ve srovnání s rokem 2022 o 318 událostí a 14,1 % méně. V 1 181 případech (60,9 %) byli oba snoubenci svobodní, u obou se převážně jednalo o první sňatek. Počet rozvedených manželství se meziročně zvýšil o 64 událostí (+7,7 %) na 890 rozvodů. V 65,2 % případů podali manželé návrh společně, 22,7 % případů iniciovaly ženy.

Průměrné mzdy v roce 2023 (předběžné výsledky)

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda (v přepočtu na plně zaměstnané) v Libereckém kraji v roce 2023 dosáhla 39 156 Kč. Oproti roku 2022 byla vyšší o 2 778 Kč, relativní nominální přírůstek činil 7,6 %. Vzhledem k výši inflace, která v roce 2023 v České republice dosáhla 10,7 %, však mzda v našem kraji reálně poklesla o 2,8 %.

V České republice se průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 3 024 Kč na 43 341 Kč. Absolutně nejvyšší přírůstek zaznamenali zaměstnanci v hlavním městě Praze (+3 294 Kč). Nárůst vykázaný v našem kraji byl 5. nejnižší, nejméně mzda vzrostla zaměstnancům z Karlovarského kraje (+2 555 Kč). Nominální mzdový nárůst v České republice dosáhl 7,5 %, s ohledem na výše uvedený růst spotřebitelských cen byl vykázan reálný pokles o 2,9 %. Napříč kraji se nominální zvýšení pohybovalo v rozmezí od 6,6 % v hlavním městě Praze do 8,3 % v Ústeckém kraji. Reálně však mzdy ve všech krajích poklesly, nejnižší snížení vykázal Ústecký kraj (-2,2 %), nejvyšší hlavní město Praha (-3,7 %).

Vývoj průměrné měsíční mzdy v Libereckém kraji v jednotlivých čtvrtletích (podle místa pracoviště)

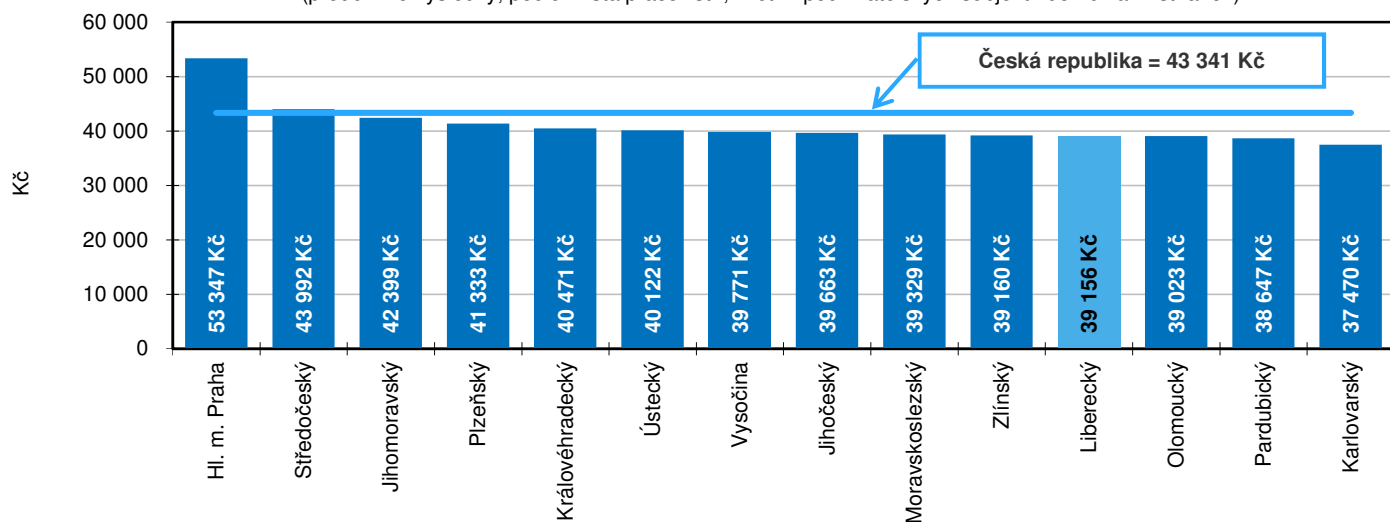

Pozn.: rok 2022 a 2023 předběžné údaje

Průměrná mzda v Libereckém kraji byla v porovnání s ostatními regiony 4. nejnižší, o 4 185 Kč se pohybovala pod republikovým průměrem. Nadprůměrné mzdy pobírali zaměstnanci v hlavním městě Praze (53 347 Kč, tj. o 10 006 Kč nad průměrem ČR) a ve Středočeském kraji (43 992 Kč, tj. +651 Kč). Nejnižší mzda byla vykázána v Karlovarském kraji (37 470 Kč), která za republikovým průměrem zaostávala o 5 871 Kč.

Průměrná hrubá měsíční mzda v přepočtu na plně zaměstnané podle krajů v 1. až 4. čtvrtletí 2023

(předběžné výsledky, podle místa pracoviště, včetně podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců)

Definitivní údaje o sklizni v roce 2023

V roce 2023 bylo v našem kraji sklizeno 106 077 tun obilovin, meziročně o 8 020 tun (7,0 %) méně. Sklizňová plocha těchto plodin se oproti roku 2022 snížila o 1 108 ha (-5,6 %), z jednoho hektaru tak bylo získáno 5,63 tun plodiny (meziročně o 1,6 % méně).

Nejvýznamnější obilovinou v kraji je pšenice (64,7% podíl na celkové sklizni obilovin v regionu), v úhrnu zemědělci v našem kraji v loňském roce sklidili 68 628 tun (+0,8 %) s výnosem 6,14 tun/ha (+2,5 %). Úroda pšenice seté ozimé dosáhla 65 918 tun (meziročně +3,3 %). Přes mírný pokles sklizňové plochy (-0,8 %) se její výnosnost zvýšila na 6,36 tun/ha, tedy o 4,1 %. Pšenice setá jarní zaznamenala opět poměrně výrazný meziroční pokles sklizňové plochy (-15,5 % na 776 ha),

což negativně ovlivnilo úrodu, která tak byla oproti roku 2022 o 1 743 tun (40,7 %) nižší. Poklesl tedy i hektarový výnos této plodiny, a to o téměř 30 %.

Druhou klíčovou obilovinu v našem regionu představuje ječmen, jehož úroda tvořila bezmála pětinu celkové sklizně obilovin (19,2 %). Vyšší objem sklizně byl zaznamenán v případě ječmene ozimého (13 047 tun) než jarního (7 301 tun). Celkově a také v případě obou druhů ječmene se meziročně snížily sklizňové plochy, úroda i výnosnost (kromě výnosu ozimé varianty). V úhrnu poklesla sklizňová plocha ječmene o 15,8 % (ječmen jarní -25,2 %, ječmen ozimý -6,6 %), úroda se snížila o 18,9 % (ječmen jarní -36,5 %, ječmen ozimý -4,0 %) a hektarový výnos se propadl o 3,6 % (ječmen jarní -15,1 %, ječmen ozimý +2,7 %).

Meziročně vyšší produkce byla z obilovin evidována už jen u žita (+9,0 % na 5 086 tun), přičemž se navýšila se také sklizňová plocha (+19,2 % na 1 020 ha). Hektarový výnos však žito zaznamenalo nižší o 8,5 % na 4,98 t/ha.

Menší úrodu než v roce 2022 zaznamenaly oves (-18,9 % na 3 544 tun), tritikale (-23,0 % na 6 177 tun) a kukuřice na zrno (-41,8 % na 2 205 tun). Významný podíl na těchto výsledcích měl pokles sklizňové plochy, ta se v případě kukuřice na zrno meziročně snížila o 38,2 %, u triticales o 18,6 %, avšak u ovsa byl zaznamenán nárůst o 10,1 %. Všechny tyto tři plodiny měly také nižší výnosnost – nejvýraznější oves -26,3 %, kukuřice na zrno -5,8 %, triticales -5,4 %.

Příznivá byla v roce 2023 produkce řepky, z 5 729 ha sklizňové plochy (meziročně +10,4 %) bylo při výnosu 3,40 tun/ha (+1,5 %) získáno 19 502 tun plodiny (+12,1 %). Pozitivní vývoj ve všech parametrech nezaznamenala žádná další plodina. Naopak řepa cukrová a kukuřice na zeleno zaznamenaly opačný vývoj. Řepa byla sklizena z plochy 795 ha (-3,6 %) v objemu 51 388 tun (-11,4 %) při výnosu 64,68 tun/ha (-8,0 %), kukuřice na zeleno z plochy 2 680 ha (-5,5 %) v objemu 80 772 tun (-21,2 %) při výnosu 30,13 tun/ha (-16,5 %).

Produkce brambor (bez raných a sadbových) a luskovin zaznamenaly v roce 2023 podobný průběh. Sklizeň a výnosy byly nižší, zatímco sklizňové plochy větší. Brambor se sklídilo 3 392 tun, zatímco luskovin 2 000 tun. Proti roku 2022 se tak u brambor jednalo o pokles o 465 tun (-12,1 %), u luskovin o 596 tun (-23,0 %). Při zvýšení sklizňových ploch brambor o 1,5 % se hektarový výnos snížil o 13,3 %, v případě luskovin se jednalo o 7,7% nárůst plochy a 28,5% snížení hektarového výnosu.

Definitivní údaje o sklizni vybraných zemědělských plodin v Libereckém kraji

	Sklizňová plocha (ha)			Výnos (t/ha)			Sklizeň (t)		
	2022	2023	index 2023/2022	2022	2023	index 2023/2022	2022	2023	index 2023/2022
Obiloviny na zrno celkem	19 939	18 832	94,4	5,72	5,63	98,4	114 097	106 077	93,0
z toho:									
pšenice celkem	11 358	11 170	98,3	5,99	6,14	102,5	68 080	68 628	100,8
z toho:									
pšenice setá ozimá ¹⁾	10 440	10 359	99,2	6,11	6,36	104,1	63 795	65 918	103,3
pšenice setá jarní ²⁾	918	776	84,5	4,67	3,27	70,2	4 285	2 542	59,3
ječmen celkem	4 451	3 746	84,2	5,64	5,43	96,4	25 092	20 348	81,1
v tom:									
ječmen ozimý	2 230	2 084	93,4	6,10	6,26	102,7	13 597	13 047	96,0
ječmen jarní	2 221	1 662	74,8	5,18	4,39	84,9	11 494	7 301	63,5
žito	856	1 020	119,2	5,45	4,98	91,5	4 666	5 086	109,0
oves	1 164	1 282	110,1	3,75	2,76	73,7	4 368	3 544	81,1
tritikale	1 577	1 283	81,4	5,09	4,81	94,6	8 026	6 177	77,0
kukuřice na zrno	460	284	61,8	8,24	7,76	94,2	3 789	2 205	58,2
Luskoviny celkem	993	1 070	107,7	2,61	1,87	71,5	2 596	2 000	77,0
Brambory (mimo rané a sadbové)	116	118	101,5	33,19	28,76	86,7	3 857	3 392	87,9
Řepa cukrová	825	795	96,4	70,31	64,68	92,0	57 970	51 388	88,6
Řepka	5 188	5 729	110,4	3,35	3,40	101,5	17 404	19 502	112,1
Kukuřice na zeleno ³⁾	2 838	2 680	94,5	36,10	30,13	83,5	102 446	80 772	78,8
Trvalé travní porosty	60 580	57 887	95,6	3,21	3,50	108,8	194 720	202 353	103,9
Chmelnice	17	14	81,6	0,97	1,36	140,2	17	19	114,4

¹⁾ do roku 2022 zahrnuje také pšenici tvrdou ozimou

²⁾ do roku 2022 zahrnuje také pšenici tvrdou jarní

³⁾ ve vlhkosti 65 %